

RICHTEREN 16:4-31

Rechters 16

4 Enige tijd later begon Simson een verhouding met een vrouw uit het Sorekdal, een zekere Delila.

5 De Filistijnse stadsvorsten gingen naar Delila toe en zeiden tegen haar: 'Haal Simson over om u te vertellen waarin zijn geweldige kracht schuilt en wat we moeten doen om hem weerloos te maken. Dan kunnen we hem gevangennemen, zodat we geen last meer van hem hebben, en krijgt u van ieder van ons elfhonderd sjekel zilver.'

6 Dus vroeg Delila aan Simson: 'Vertel me eens: waarin schuilt toch je geweldige kracht? Hoe kan iemand je zo boeien dat je weerloos wordt?'

7 Simson antwoordde: 'Als ik geboeid word met zeven verse, soepele pezen, dan ben ik even zwak als ieder ander.'

8 De Filistijnse vorsten stuurden Delila zeven verse, soepele pezen. Daarmee bond ze hem vast,

9 terwijl in het vertrek ernaast een aantal Filistijnen klaarstond om hem te overheersen. Toen riep ze: 'De Filistijnen komen je halen, Simson!' Maar hij liet de pezen knappen als hennepvezels die te dicht bij het vuur komen. Het geheim van zijn kracht bleef in raadselen gehuld.

10 'Wat is dat nu?' zei Delila tegen Simson. 'Je hebt me voor de gek gehouden en leugens opgedist! Vertel me nu echt hoe je geboeid moet worden.'

11 Simson antwoordde: 'Als ik word vastgebonden met nieuwe, ongebruikte touwen, dan ben ik even zwak als ieder ander.'

12 Toen nam Delila nieuwe touwen en bond hem daarmee vast. Weer riep ze: 'De Filistijnen komen je halen, Simson!' Maar terwijl de Filistijnen al klaarstonden om hem te overheersen, liet Simson de touwen als draadjes van zijn armen knappen.

13 'Je hebt me weer voor de gek gehouden en met leugens afgescheept!' zei Delila. 'Vertel me nu eindelijk hoe je geboeid moet worden.' En Simson zei: 'Als je mijn zeven haarvlechten inweeft in het weefgetouw en ze met een pin vastzet in de wand, dan ben ik even zwak als ieder ander.' Zodra hij in slaap was gevallen, weefde Delila zijn zeven haarvlechten door de schering van haar weefgetouw

14 en stak het weefsel vast met een pin. Toen riep ze: 'De Filistijnen komen je halen, Simson!' Simson werd wakker, rukte de pin los en trok zijn haarvlechten uit het weefgetouw, met schering en al.

15 'Hoe kun je zeggen dat je van me houdt?' zei Delila. 'Je vertrouwt me niet eens! Tot drie keer toe heb je me voor de gek gehouden in plaats van me te vertellen waarin je geweldige kracht schuilt.'

16 Zo bleef ze hem dag in dag uit met verwijten bestoken en drong net zo lang aan tot hij het niet meer uithield en bezweek.

17 'Nog nooit heeft een scheermes mijn hoofd aangeraakt, 'vertrouwde hij haar toe. 'Dat is omdat ik al vanaf de moederschoot als nazireeër aan God gewijd ben. Als mijn hoofdhaar zou worden afgeschoren, zou mijn kracht me in de steek laten en zou ik net zo zwak zijn als ieder ander.'

18 Delila voelde dat hij ditmaal de waarheid had verteld en stuurde de Filistijnse vorsten de boodschap: 'Deze keer moet u zelf komen, want nu heeft hij mij de waarheid toevertrouwd.' Ze kwamen naar haar toe en brachten het geld voor haar mee.

19 Zodra Simson in haar schoot in slaap was gevallen liet ze een van de Filistijnen binnenkomen, en in diens bijzijn schoor ze Simsons zeven haarvlechten af. Daardoor week zijn kracht en zo maakte zij hem weerloos.

20 ‘De Filistijnen zijn er om je te halen, Simson!’ riep ze. Simson werd wakker en wilde opspringen en zich losrukken, net als de vorige keren, want hij wist niet dat de HEER hem verlaten had.

21 Maar de Filistijnen grepen hem, staken zijn ogen uit en voerden hem mee naar Gaza, geboeid met bronzen ketenen. In Gaza werd hij in de gevangenis gezet, waar hij meel moest malen.

22 Maar zijn afgeschoren haar begon meteen weer aan te groeien.

23 ‘Onze god heeft onze vijand Simson aan ons uitgeleverd, ‘verklaarden de Filistijnse vorsten, en daarom hielden ze een groot offerfeest ter ere van hun god Dagon.

24 Bij het zien van Simson juichte het volk:

‘Geloofd zij onze god, want hij levert aan ons uit onze vijand, die ons land verwoestte, onze vijand, die zovelen van ons doodde.’

25 Ze waren in een steeds vrolijker stemming geraakt, en ten slotte had iemand voorgesteld: ‘Laten we Simson erbij halen, dan kunnen we lachen.’ Simson werd uit de gevangenis gehaald en moest om de feestgangers te vermaken tussen de zuilen van de tempel gaan staan.

26 Hij vroeg aan de jongen die hem geleidde: ‘Zet me zo neer dat ik de zuilen kan aanraken waarop de tempel rust, dan kan ik daartegen steunen.’

27 De tempel was vol mensen, onder wie de Filistijnse stadsvorsten, en er waren ook nog zo’n drieduizend mannen en vrouwen op het dak geklommen om naar Simson te kijken en hem uit te jouwen.

28 Maar Simson riep de HEER om hulp en bad: ‘HEER, mijn God, denk toch aan mij! Geef me alstublieft nog eenmaal genoeg kracht, zodat ik me voor minstens een van mijn beide ogen op de Filistijnen kan wreken.’

29 Voorzichtig betastte hij de twee middelste steunpilaren van de tempel, zette zich met beide handen schrap

30 en riep uit: ‘Mijn dood zal de dood zijn van de Filistijnen!’ Toen duwde hij uit alle macht. De tempel stortte in en alle aanwezigen, ook de stadsvorsten, werden bedolven. Zo maakte Simson bij zijn dood meer slachtoffers dan tijdens zijn hele leven.

31 Zijn verwanten, zijn hele familie van vaderskant, kwamen naar Gaza om zijn lichaam op te halen. Ze namen het mee en begroeven het tussen Sora en Estaol, in het graf van zijn vader Manoach. Twintig jaar lang had hij Israël geleid.

Romeinen 12

19 Neem geen wraak, geliefde broeders en zusters, maar laat God uw wreker zijn, want er staat geschreven dat de Heer zegt: ‘Het is aan mij om wraak te nemen, ik zal vergelden.’

20 Maar ‘als uw vijand honger heeft, geef hem dan te eten, als hij dorst heeft, geef hem dan te drinken. Dan stapelt u gloeiende kolen op zijn hoofd’.

21 Laat u niet overwinnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

De geschiedenis van Simson heeft nogal tot de verbeelding gesproken.

Händel schreef zijn oratorium Samson, Vondel en Revius maakten hun gedichten, er zijn liederen gecomponeerd tot in de popmuziek toe en een dertig jaar geleden draaide de film "Samson en Delila" in de bioscopen.

Maar ja, die Simson, wat moet je met zijn staaltjes van geweld en krachtpatserij; hij lijkt ook niet helemaal te passen binnen de codes van ons gedrag.

We vinden het weliswaar vermakelijk om te lezen, dat hij de Filistijnen in Gaza voor schut stelt door 's nachts hun stadspoorten naar Hebron, 60 km verderop te sjouwen.

Maar de moeilijkheid begint al als er trots wordt gezegd: Hij slaat een leeuw dood zoals men een bokje uiteenscheurt- daar zal ons wereldnatuurfonds niet blij mee zijn.

Nog moeilijker wordt het op zijn bruiloft: hij slaat gewoon 30 filistijnen neer omdat hij hun kleding nodig had als betaling aan de bruiloftsgasten voor de oplossing van een raadsel

Die Simson is een wildeman en woesteling: zijn schoonvader had zijn vrouw aan een vriend gegeven en als vergelding vangt hij 300 vossen, laat ze met fakkels aan hun staarten door de Filistijnse korenvelden lopen en de ramp is niet te overzien.

En weer later slaat hij 1000 filistijnen neer met een ezelskaak.

Dan hebben we het nog niet eens gehad over de vrouwen in Simsons leven: hij trouwt als Israëliet met een Filistijnse, dat is tot daaraan toe, maar hij slaapt ook met een hoer en in dit hoofdstuk zien we hem bij Delila,- zij die het haar los laat hangen-, ook een lichtekooi.

Simson schijnt niet te passen in het plaatje wat wij van een Godsmen hebben

Zo iemand doet toch aan gebed en meditatie en werkt toch vooral in de hulpverlening?

En ook al zullen we iets van Simson herkennen in onze neiging tot agressie, onze driften jegens het andere geslacht, hij verstoort ons beeld dat een gelovig mens iemand is met een voorbeeldig gedrag.

Wat moet je ermee?

Allereerst: de geschiedenis van Simson is niet bedoeld om ons moraal te leren in de trant: doe als Simson en volg hem na in zijn daden en schelmenstreken.

Misschien wil zijn verhaal ons allereerst dit leren: dat we moeten oppassen om God op te sluiten in de terreinen, die wij voor Hem reserveren: de kerk, het geestelijke, het fatsoenlijke.

Nee, Hij is ook in dat alledaagse, harde bestaan, zelfs daar waar we de moraal afwezig achten, op de walletjes, onder de stoere motorrijders met hun Harley Davidsons, tussen de fanatieke supporters van vak S van Feyenoord, in de achterstandwijken, bij drugsverslaafden

Simsons verhaal zegt ons: God raakt het hele bestaan en Hij kan aanwezig zijn op de meest vreemde plekken en situaties, daar waar je Hem niet verwacht.

En het is ook goed te weten, dat het Joodse volk de geschiedenis van Simson met het hele boek Richteren plaatst onder de profetische boeken.

En daarmee wordt bedoeld dat de verhalen daarin, ook de moreel aanstootgevende verhalen een boodschap hebben: door de donkere ruigheid wijzen ze heen naar het Licht van de verlossing door God.

Als je het zo leest, dan hoor je ook andere accenten.

Dan lees je er niet over heen, dat Simson in een tijd, dat Israël opnieuw deed wat kwaad was in de ogen van de Heer, hij geboren wordt tegen alle verwachting in als zoon van Manoach en zijn vrouw, die onvruchtbaar was.

Hij was nazireeër, een aan God gewijd mens, iemand, die voor korte of lange tijd een gelofte aflegde: hij schoor zijn haar niet af, dronk geen sterke drank, want het moest duidelijk zijn, dat hij niet beneveld was door de alcohol, maar door de Geest van God, die hem aandreef.

Simson, zijn naam betekent "zonnekind" en dit zonnekind zien we steeds afdalen naar een land waar het donker was, het land van de Filistijnen waarvan hij Israël zou verlossen.

Filistijnen werden de onbesnedenen genoemd, het volk dat gefixeerd was op de voortplanting en vertrouwde op eigen kracht -ze hadden het ijzer ontdekt- en het lijkt alsof onze samenleving ook van die Filistijnse trekken heeft.

De Filistijnen zijn ook over en in ons, want de voortplanting kom je niet alleen tegen in de platvloerse sex, maar ook in het vooruitgangsgeloof van onze 24 uren economie en in het duistere geweld dat ook niet minder geworden.

Daarom zijn de Zonnekinderen als Simson zo nodig, mensen die licht brengen in het duister. Alhoewel: telkens als het Zonnekind Simson bij die Filistijnen verschijnt wordt hij niet met open armen ontvangen, maar slaan ze toe als een boze, donkere macht en wordt hij afgewezen.

In Richteren 16 treffen we Simson aan bij een vrouw genaamd Delila, in het dal van Sorek, dal van de uitgelezen wijnen...die kunnen bedwelmen.

Mannelijke Filistijnse stadsvorsten hadden Delila omgekocht voor 1100 zilverstukken om via haar Simson te treffen op de meest zwakke plek van een man: de liefde, erotiek, sex, om zo te weten te komen waar hij zijn kracht vandaan haalt.

Dezelfde vraag zie je de mensen rond Jezus ook steeds stellen: vanwaar heeft hij zijn krachten en dezelfde verbazing wekt die eerste christengemeente op.

Steeds zie je weer dat mensen die kracht onschadelijk willen maken.

We zien die Delila eigenlijk niet anders doen dan Simson binden, een werkwoord dat 15 keer wordt genoemd d.i. weerloos, machteloos, onschadelijk maken.

Het bijzondere van Simson moest weg, hij moest worden als elk ander mens.

Als Simson uiteindelijk zijn gehele hart voor haar bloot legt en het geheim van zijn kracht verradt, zegt hij: "al vanaf de moederschoot ben ik als nazireeër aan God gewijd. Als mijn hoofdhaar zou worden afgeschoren, zou mijn kracht me in de steek laten en zou ik net zo zwak zijn als ieder ander."

Simson gaf zijn geheim prijs, het geheim van zijn aan God gewijd zijn, hij werd weerloos en een prooi voor de macht van de Filistijnen; het kostte hem zijn leven, lezen we later.

Wat betekent dit prijsgeven van het geheim voor ons nu?

Wel, als het volk Israël het verhaal over Simson las betrok men het op de eigen situatie van de ballingschap.

Waarom zijn we erin terechtgekomen? Vroeg Israel zich af?

Antwoord: omdat wij het geheim dat wij met God hebben, het toegewijd aan God zijn, het bijzondere te grabbel hebben gegooid, wij deden wat kwaad was in de ogen van de Heer.

Zo moeten ook wij deze geschiedenis op onszelf betrekken.

Wantheit gevaar dat christenen bedreigt is 'worden als de wereld', dus kleurloos, geurloos, Geestloos en het gevaar dat elke gelovige bedreigt is te worden als elk ander mens.

Simson gaf zijn geheim prijs, zijn toegewijd zijn aan God en zijn haardracht was daar het teken van.

En wij kunnen het geheim dat God heeft met ons leven en zichtbaar is gemaakt in het teken van de doop verloochenen, prijs geven en ons laten binden en knevelen door de geest van de tijd.

Ik kom nogal eens in tweedehands boekhandels en daar kan je liedboeken kopen en bijbels, maar voorin staat heel vaak: "gekregen bij mijn belijdenis".

Ik ben wel eens in winkels geweest die voormalige kerkgebouwen waren.

Waar is de innerlijke kracht van de kerk en het christendom van West-Europa, de aantrekkingskracht op jongeren, het zoutende zout in de samenleving?

Zijn we als kerk te veel knevelhuis geworden waar het vuur van de Geest aan banden is gelegd tot een aantal vormen en meer niet?

Laten we ons knevelen door de media, die de kerk als een museum beschouwen, door klasgenoten en collega's voor wie je je schaamt?

Als dat zo is dan zou je wensen iets van die Simson te krijgen: niet bang zijn, sterk zijn, verrassend zijn zodat de mensen versteld van je staan.

Waar is die kracht van de Gods Geest? Hebben wij ons geheim misschien prijsgegeven, het geheim van God, die een Verlosser is?

Zijn de Filistijnen al over ons gekomen in die mentaliteit van geen ophouden weten, want ik heb het zo druk met mijn baan, met hobby's, met mezelf, mijn t.v. met mijn p.c., met mijn...

Allemaal zaken die op zich niet slecht zijn, maar waarin het Filistijnse zich schuil houdt.

Ook allemaal zaken, die je identiteit kunnen aantasten, je willen maken als ieder ander mens, geen geheim, niks bijzonders waarom zit ik eigenlijk in die kerk en de mensen buiten vragen zich af: waarom zou ik erin gaan?

Simson gaf zijn geheim prijs en liet zich in slaap wiegen door Delila en ook het christendom moet oppassen dat het geen slapende reus wordt, die in feite weerloos is.

Doordat Simson dat geheim kwijtraakte, raakte hij zijn roeping kwijt, raakte hij zijn kracht kwijt, was hij gekneveld en gebonden zodat de Filistijnen over hem kwamen zoals het de slapende kerkreus ook kan gebeuren: dat ie een prooi wordt voor machten van allerlei wind van leer en er geen perspectief op Gods verlossing overblijft.

Zoals bij Simson: zijn ogen worden uitgestoken, het perspectief was weg, de zon ging onder en het werd nacht voor dit Zonnekind, erger nog: de Heer was van Hem geweken.

Toch lijkt er alvast iets hoopvol gezegd te worden: Als Simson in de gevangenis graan moet malen staat er "Maar zijn afgeschoren haar begon meteen weer aan te groeien".

Alsof midden in die donkere situatie God de zwakke Simson weer genadig is en sterk maakt zoals Israël in de ballingschap bemerkte dat God het volk niet los had gelaten zoals de kerk ook steeds weer mag merken, dat God weer kracht in zwakheid geeft.

God laat zijn volk niet los, blijft trouw, verloochent ZichZelf niet.

Simson, gemeente, het Zonnekind is ondanks al zijn woestheid en zwakheid voorspel op de komende zonnewende, zonnewijzer naar het uur van Jezus Christus, de zon der gerechtigheid.

Jezus Christus over wie net als bij Simson uitvoerig over zijn wonderbare geboorte en zijn dood wordt verteld.

Jezus Christus, die zich net als Simson heeft ingezet voor de verlossing van zijn volk, dat kwaad had gedaan in de ogen des Heren.

Jezus Christus in wie God afdaalde naar de volken van de wereld zoals Simson naar de Filistijnen afdaalde.

Jezus Christus, die net als Simson werd verraden en overgeleverd in de handen van mensen, door iemand die omgekocht was.

Alleen met dit verschil: Jezus gaf het geheim van zijn verkiezing niet prijs en bleef trouw aan zijn roeping.

En met dit contrast: want wat in en onder de ruigheid, woestheid, agressie en wraak van Simson verborgen lag kwam in Hem volop aan het licht: Gods wil tot redding, verlossing door de kracht van de liefde.

Alle richters, zegt de Hebreeënbrieffschrijver hebben het beloofde niet verkregen, omdat God iets beters met ons voor had.

Simson, toen hij na zijn gebed om wraak de zuilen van de tempel van Dagon omverwierp stierf met allen die hem haatten.

En Jezus Christus na zijn gebed om vergeving, stierf opdat degenen die Hem haatten en ter dood brachten en brengen altijd weer kunnen leven!

In Hem heeft God de mensheid gericht, verzoend, verlost.

Het is zaak om dat geheim niet prijs te geven.

Het is zaak eruit te leven

Neem geen wraak, geliefde broeders en zusters, maar laat God uw wreker zijn.

Laat u niet overwinnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede.

AMEN

Zondag 11 oktober 2009 17.00 uur
Voorganger: Ds. Leen Jan Lingen
Organist: Dhr. Huub van Straten

Zingen: Psalm 100
Stilte-Votum-Groet
Themastelling
Zingen: Psalm 99:1,3,8
Gebed

Lezing: Richteren 16:4-31

Zingen: Gezang 472

Lezing NT: Romeinen 12:19-21

Zingen: Gezang 481:1

Verkondiging

Zingen: Gezang 435:1,4,5

Geloofsbelijdenis

Zingen: Gezang 460:5

Gebeden

Collecte

Zingen: Gezang 281

Zegen